

Educational Pathways Program

Go.Forward

Polokalama ki he Ngaahi Halafononga Fakaakó

Ngaahi Ako 'Apelenitisi (Apprenticeships) mo e Ngaahi Ako-ngāue 'oku Fakatefito 'i 'Apiakó (SBATs)

School Based Apprenticeships and Traineeships

Tongan

Ko e hā 'a e Ngaahi Ako 'Apelenitisi mo e Ngaahi Ako-ngāue 'oku Fakatefito 'i 'Apiakó pea 'oku anga fēfē 'enau ngāué?

Oku hoko 'a e Ngaahi Ako 'Apelenitisi mo e Ngaahi Ako-ngāue 'oku Fakatefito 'i 'Apiakó (SBATs) ko ha founa lelei ia ke ke kamata ai 'i hōo ngāue ma'unga mōui' lolotonga hōo kei 'i he akó. 'Oku lava ke ma'u atu 'a e SBATs ki he fānauako māolunga kotoa 'i he Ta'uako 10,11 mo e 12 'i NSW.

'I hōo fili ko ia ke fai ha SBAT te ke lava 'o ma'u ai ha tu'unga fakaako 'oku tali fakafonua ke hoko ko ha konga 'o hōo Tohi Fakamo'oni Ako Māolungaangé (HSC). 'Oku ma'u 'eni 'i hono fakatahāi 'o e ngāue fakataimi' mo e ako-ngāue 'i 'apiako, TAFE NSW pe ko ha Kautaha Ako-ngāue 'e taha Kuo Lesisita. 'Oku lahi ha ngaahi faingamālie ngāue 'oku lava ke ma'u, pea laka hake 'i he ngaahi fakamo'oni ako SBAT 'e 200 ke fili mei ai!

Ko e hā nai te u ma'u mei ha SBAT?

'E hanga 'e ha 'apelenitisi 'oku fakatefito 'i 'apiako 'o:

- Fakakakato 'a e konga 'uluaki 'o ha 'apelenitisi konga-taimi lolotonga hono fakakakato 'o e HSC
- Ngāue 'oua toe si'i hifo 'i ha 'aho 'e 100 - 180* 'i he ngāue totongi kimua he 'aho 31 'o Tisema 'o e ta'u HSC
- Kau 'i he ako-ngāue mo e TAFE NSW pe ko ha Kautaha Ako-ngāue 'e taha Kuo Lesisita.

'E hanga 'e ha taha ako-ngāue 'oku fakatefito 'i 'apiako 'o:

- Fakakakato ha fakamo'oniako setifiketi II pe III lolotonga hono fakakakato 'o e HSC
- Ngaue 'o 'oua toe si'i hifo 'i he 'aho 'e 100 - 180* 'i ha ngāue totongi kimua he 'aho 31 'o Tisema 'o e ta'u HSC
- Kau 'i he ako-ngāue mo e TAFE NSW pe ko ha Kautaha Ako-ngāue 'e taha Kuo Lesisita.

*'o hangē ko ia 'oku fakamatalai 'i he Tu'utu'uni Ako-ngāue Fakaengāue

‘E lava nai ke u fakakakato ha SBAT pea ma‘u ha ATAR?

‘Io, ‘oku malava pe ke fakakakato ha ako ‘apelenitisi pe ako-ngāue ‘oku fakatefito ‘i ‘apiakó PEA ma‘u ha ATAR. Talanoa mo hōo Tokotaha Fale‘i ki he Ngaahi Ngāue Ma‘u‘anga Mōui‘ fekau‘aki mo hōo sīpinga akó pea mo e founga ‘e hao ai ha SBAT ki hōo HSC.

‘E tu‘o fiha nai ha‘aku ‘alu ki he ngāue?

Ko e angamaheni‘, ‘e ‘aho ‘e taha he uike lolotonga e ngaahi teemi fakaakó pea pehē ki ha ngaahi ‘aho kehe lolotonga e ngaahi tutuku ‘a e akó. ‘E alea‘i ‘a e ngaahi ‘ahó mo e taimi ‘e koe, ho ‘apiakó mo e ngāue‘angá.

‘E totongi nai au ‘i he ngaahi ‘aho ‘oku ou ngāue ai‘?

Ko ia kotoa! ‘I hōo hoko ko ha taha ‘apelenitisi pe ako-ngāue ‘oku fakatefito ‘i ‘apiako, kuopau ke totongi koe ‘o fakatatau mo e lahi ‘o e vahe mo e tu‘unga ‘o e ngāue ‘i he tu‘utu‘uni-ngāue totonu pe aleapau mala‘e-fakaengāue.

Ngaahi me‘a ke fakakaukau‘i‘

Ko e fānau ako ‘oku nau ako ‘apelenitisi pe ako-ngāue ‘oku fakatefito ‘i ‘apiakó, ko ha tōu tupu ‘oku ‘ikai ke nau fie palani pē ‘enau ngāue ma‘u‘anga mōui‘ ‘i he kaha‘ú, ‘oku nau fie āusia ia he taimi ni. ‘Oku mahuinga ke ke fakakaukau ki he founga te ke lava ai ‘o tokanga‘i hōo SBAT ‘aki hao fakakaukau ki he:

- Ko ha ngāue ma‘u‘anga mōui‘ nai ‘eni ‘oku ou mahuingaia ai‘?
- ‘E lava nai ke u fakapalanisi ‘a e akó, ngāue mo e ako-ngāue fakataha mo e ngaahi tukupā fakafāмили mo fakakomiuniti‘?
- ‘Oku ‘i ai nai haaku kulupu fengāue‘aki pou pou ‘i hoku ‘ātakai‘ ke tokoni ‘i he fonongá? Kau Faiako, Taha Fale‘i ki he Ngaahi Ngāue Ma‘u‘anga Mōui‘, ngaahi mātu‘á/kau tauhi‘, kaungāme‘á, kau faifalei‘ mo e alā me‘a pehe‘e
- ‘E lava nai ke u fai ha fokotu‘utu‘u ki he fefononga‘aki‘ ke u a‘u ki he ngāue mo e ako-ngāue ‘i he taimi totonu?

Kapau nāa ke tali ‘IO ki he ngaahi fehu‘i ‘i ‘olungá, mahalo na‘a ko ha fili lelei ha SBAT kiate koe.

Ko e hā e me‘a ‘oku hoko he hili ‘a e HSC?

‘E hū ‘a e toko taha ‘apelenitisi ‘oku fakatefito ‘i ‘apiakó ki he kongā hono ua ‘o ‘enau tikite fakmo‘oni-akó pea hokohoko atu ‘i he ngāue ko ha tokotaha ‘apelenitisi taimi-kakato pe kongā-taimi. ‘E paasi kakato ha taha ako-ngāue ‘oku fakatefito ‘i ‘apiako pea ‘e lava ke kamata ngāue taimi kakato, hoko atu ki he Ako Fakangāue mo e Ako-ngāue māolunga ange pe kamata univēsi.

Te u kamata fēfē?

‘Oku faingofua:

- Fili ‘a e ngāue ‘oku ke manako ai‘
- Alea‘i mo hōo Taha Fale‘i ki he Ngaahi Ngāue Ma‘u‘anga Mōui‘ mo e ngaahi mātu‘á/kau tauhi‘ fekau‘aki mo e founga ‘e ngāue ai ‘eni mo hōo HSC
- Ngāue‘aki hōo netiueká ke ma‘u ha ngāue – kamata ‘i he fāмили‘, kaungāme‘á, ngaahi ngāue‘anga ‘i ho feitu‘ú pea vaka‘i ‘a e ngaahi uepisaiti kumi ngāue
- Kapau kuo ‘osi ‘i ai ha ‘o ngāue fakataimi, ‘e ke ki hōo ngāue pe ‘oku nau fiema‘u ha fakamatala lahi ange fekau‘aki mo hano fakangāue‘i koe ko ha tokotaha ako-ngāue pe ‘apelenitisi ‘oku fakatefito ‘i ‘apiako.

Ke ‘ilo lahi ange fekau‘aki mo e Educational Pathways Program, ‘alu ki he

education.nsw.gov.au/educational-pathways

